

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

№ 122 ♦ Середа, 26 червня 1991 року ♦

Ціна 10 коп.

СУБМАРИНИ ТУТ НЕ ХОДЯТЬ

Уваїть, що перед вами кросворд і вам треба вгадати місто на окраїні України, інтернаціональне, децю радіоактивне, а загалом — цілком райський куточок.

Ви одразу хапаетесь за олівець і пишете: Севастополь! Неправильно.

Перша літера правильно, і по суті все правильно, але атомні субмарини сюди не запливають, та й слово набагато коротше, отже, це — не Севастополь...

(Закінчення на 9 стор.)

Фото Олександра КАМЕНКА.

H

А суму 25 мільйон маркон об'єднав Німаччина нарадасть Україні ви базоплету допомогу транспортну тахіну, санітарно-медичне та інша об'єднання, що було на озброєні номічної армії НДР. Парадича цього дару відбудеться а лпичі нмншнього рону. Про це захва 24 червня під час зустрічі з Головою Вархонї Ради Української РСР Л. Кравчук, спікер Комі-

тету з нмнш національної оборони бундестату ФРН Бернд Вмнц. Разом з депутатом бундестату Йоганнесом Ганном він перебував в нашій распубліці их запрошення українського уряду. Ми аданчі нмншній сторони за ця нрок, який вона зробила у відпоів на нмш прохала, сказав Л. Кравчук. Він висловив задоволення, що уряд ФРН з розумінням по-

стхався до труднощів, яких завдав Україна в результаті чорнобильської катастрофи, параволу до рмнових відносин. Змвчав, що звісна про подання допомоги надійшла в дні 30-річчя початку війни фашистської Німеччини проти Радянського Союзу. Це свідчить про розум, гуманізм, доброту Катта на зміну інфронтації. Після візиту парламентської делегації України а

Базарю у нмнш нмншнього рону, проведенні тоді зустрічі з президентом, і міністром закордонних справ ФРН, іншим нмншнім діячем, підписав Л. Кравчук, а всі підстави сподіватися, що нмнш відносини, базвнрочно, будуть погмбннватися. Присутній на розмові народний депутат УРСР, голова правління нонцерну «Укргрохасервіс» В. Бортник по-

відомив, що Україна одармнть бмншмо 300 грузовиків, майже 100 легкових автомобілів, бмншмо 100 машин тахіної допомоги. Проробняються інші аврїантї співробітництва. У розмові взяли участь голова Комісії Вархонї Ради УРСР у звордонних справах Д. Павлнчно, а також Генеральний консул ФРН у Києві Халншпка Граф фон Басселтц.

ДИХАТИ ЧИ НЕ ДИХАТИ?

ГЕРБОВА

Информационное
- яЕвро-ИКС.

Информационное
- яЕвро-ИКС.

Информационное
- яЕвро-ИКС.

ОТКО _____

НСІІ

ії трамваїв, тролейбусів, автобусів з

ня прийнято на о
му засіданні 3.

Ганна ГАСУЛЯ.

ЗГОДА

ні вдвиг коротко

—28, по Києву 24—
дусів.

КОСОВИЦЯ ЗА «СПАСИБІ»

Микола
НЕЧНПОРЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України»,
Дніпропетровськ.

ЯКОЮ БУТИ ЖИТЛОВИЙ РЕФОРМА?

НЕОБХІДНІСТЬ житлової реформи в умовах переходу до ринкової економіки стає дедалі очевиднішою. У житловій сфері зосереджена значна частина національного багатства, щороку вона акроблює 5-7 відсотків валового національного продукту і є великим споживачем трудоздатних ресурсів — у будівництві, ремонті та обслуговуванні житла зайнято 12—16 відсотків усього працездатного населення.

Особливе значення житлова сфера посідає і в соціальному житті суспільства. Житло, при всій багатогатості культур і рівня добробуту, призначене для того, щоб забезпечити нормальні умови для відтворення фізичних і духовних сил людини, виховання дітей, реалізації функцій сім'ї, ведення домашнього господарства, а також зворота умов праці і навчання вдома. Без цього неможливе формування високопрофесійного, фізично здорового працівника, незалежної будь-якої економічної реформи і перехід до суспільства нових високоспоживачих технологій.

Однак у розв'язанні цих життєво важливих для кожної людини питань, ця конкретній людини, поводитися задовольняється пасивною роллю «черговика», змушеного впадовити кошти, а часом і десятиліття, чекаючи одержання державного житла, яке за своєю розмірністю в багатьох випадках не відповідає потребам людей.

Черги на отримання житла відходять, погіршуються стан існуючого житлового фонду, скорочуються обсяги житлового будівництва, виникає неспівпадіння з ресурсами забезпечення централізованих капітальних вкладень у житлову сферу.

Нинішня система одержання державних квартир, їх обслуговування, ремонту, обігріву, для держави, і зрівняльна квартира породжують у населення утриманське ставлення до житла, а це не сприяє його нормальному догляду і збереженню. Все це свідчить про те, що попередніми методами розв'язати житлову проблему неможливо.

Указ Президента СРСР «Про нові підходи до розв'язання житлової проблеми і заходів щодо їх практичної реалізації» передбачає нові шляхи. Стратегією виділяється цих нових підходів є передача державного, муніципального і приватного житла у власність громадян і формування ринку житла.

Введення у цю сферу ринкових відносин має забезпечити кожному громадянину вільний вибір житла, поліпшення його збереження і подальший розвиток.

РЕАЛІЗАЦІЯ нових підходів означає корисну реформу системи відносин у житловому господарстві, адже зміни підлягають різним формам власності і порядку їх реалізації, економічна основа діяльності системи підприємств щодо сполучення і утримання житла, сортировка житла державного житла заходи соціального захисту тощо.

Хоч питання про необхідність передачі квартир у власність громадян і не викликає сумнівів, полемика тоється щодо питання, як саме передавати в безоплатно або шляхом купівлі.

На нашу думку, житлова реформа має забезпечити безоплатну, в основному, передачу житлового фонду громадянам. Адаптовано багатьох десятиріч будівництва у нас на Україні здійснюва-

Фактична вартість квартири, що передається у власність, має визначатися з урахуванням її загальної площі, технічного стану та інших споживчих властивостей.

А якщо площа і рівень цих властивостей перевищують величини, які підлягають безоплатній передачі, то громадянин повинен сплатити різницю між загальною вартістю житла, що пере-

на здійснювати муніципальна інспекція.

Для обслуговування і ремонту житлового фонду, що перебуває у різних формах власності, доцільно передбачити створення місцевими Радами системи муніципальних та інших підприємств, які діють на основі господарського розрахунку, самостійного і вільної конкуренції.

До створення у цій сфері сталіх ринкових відносин у Законі необхідно передбачити збереження за державою частини зобов'язань щодо ремонту і реконструкції приватизованого фонду із збереження моральних і фізичних старшин, а також з'ясувати, що приватизоване житло може бути продано його власником тільки місцевій Раді народних депутатів.

СЛІД також законодавчо встановити, що необхідними роками необхідно:

— істотно скоротити капітальні вкладення у промислові будівництва, зосередити матеріально-технічні, фінансові і трудові ресурси на розвиток потужностей підприємств, які виготовляють будматеріали і конструкції;

— сприяти створенню на пільгових умовах кооперативних, орендних, акціонерних, спільних та інших підприємств по виробництву будівельних матеріалів, санітарно-технічних обладнання і спорудження житла;

— створити умови, що забезпечують істотно збільшення обсягів будівництва за рахунок коштів підприємств і громадян;

— забезпечити безперервне відведення безоплатно для житлового будівництва під житлове будівництво та їх обслуговування.

Таким чином, житлову реформу доцільно проводити поетапно. Метою першого (підготовчого) етапу є створення необхідних умов, без яких неможливо реалізувати цілі реформи. На другому етапі формуються ринкові відносини. На третьому — функціонування і розвиток ринку.

Проведення реформ має здійснюватися на основі програм, затверджених місцевими Радами народних депутатів, розроблених з урахуванням пропозицій трудових колективів і громадських організацій.

Для оперативного керування проведенням житлової реформи доцільно передбачити створення при місцевих Радах народних депутатів відповідних органів.

У Законі має бути також передбачено створення правових, економічних та організаційних механізмів реалізації реформи.

В. КУКСА, директор науково-технічного центру «Прогрес ЖКГ»,
Я. ОСТАПЕНКО, начальник УЖГТ Черкаського обласного комітету О. ЦУПАНКО, начальник випробувальних науково-технічного центру «Прогрес ЖКГ».

Готують законопроект

лося за рахунок коштів, що стягуються прямим та непрямым оподаткуванням заробітної плати. Отже, вартість передачі житла буде актом відшкодування держави неоплаченої працею робітників і службовців, а також їхніх батьків. Тому безоплатна передача житла буде актом відшкодування соціальної справедливості.

До того ж слід узяти до уваги і питання про доходи населення нашої країни. У розвинутіх країнах вартість житла становить від 3 (США) до 6 (ФРН) річних доходів середньої сім'ї, тоді у США житловий фонд є 85 відсотків населення, а у ФРН тільки 37 відсотків. А в СРСР у переобчисленні на ту саму площу (середньому) по нашої країни жандеується у 2,5—3 рази просторіше, ніж у нас) вартість домінь становить від 15 до 18 річних доходів сім'ї, що немов було б основною перешкодою приватизації шляхом купівлі. Нині, в умовах економічної стабілізації країни і позитивної політики, яка складається, значне зростання прямих сімейних вкладень у житлову сферу уявляється малоймовірним.

Тому основна концепція житлової реформи, на нашу думку, має передбачати:

— безоплатну передачу житла у власність населенню в межах установлених за місцевими умовами норм площі і вартості;

— здійснення необхідних заходів для забезпечення соціальної справедливості і захисту окремих груп населення;

— забезпечення умов для якісного утримання і збереження житлового фонду, що перебуває в різних формах власності;

— розвиток ринкових відносин у житловій сфері і створення ринку житла.

Основна концепція житлової реформи має бути закріплена і розвинута у відповідному Закону. Вважасмо необхідним висловити деякі пропозиції щодо його змісту.

Реформа повинна впровадити місцевими Радами народних депутатів у містах і сільських місцевостях на основі принципів, викладених у Законі. Норматив площі житлових приміщень, що безоплатно передається у власність громадян, має визначатися місцевими Радами народних депутатів, виходячи з середнього рівня забезпеченості житлом на відповідній території.

дється у власність, і вартісним еквівалентом площі, що передається безоплатно у власність. Якщо навпаки, то громадянин одержує компенсацію.

При встановленні вартісного еквівалента житла, яке передається безоплатно, доцільно передбачити створення централізованих обласних або республіканських фондів з певних розмірів, для виплат відповідних компенсацій мешканцям сімейної місцевості.

Було б справедливим передбачити у Законі являти компенсації тим, хто потребує поліпшення житлових умов: членам НКБ, громадянам, які спорудили індивідуальні будинки або викупили державне житло до початку реформи.

ОКРЕМІМ категоріям громадян з урахуванням їх заслуг перед державою, статусу, здоров'я, матеріальної забезпеченості та інших чинників мають бути передбачені пільги при передачі у власність помешкання, що облічені їх дослужі і ремонту за рішенням місцевих Рад народних депутатів.

Для несправедливих інвалідів і сімей з доходами нижче від встановленого прожиткового мінімуму, а також для деяких інших категорій громадян за рішенням місцевих Рад народних депутатів слід зберегти існуючий порядок користування і надання квартир у будинках муніципального фонду за умовами договору про найм.

У Законі доцільно чітко визначити, хто може бути власником житла і в яких формах власності. Рішення ухвалюється. Так, наприклад, у багатоквартирних будинках можуть бути приватизовані всі квартири, частина квартир або взагалі може не бути приватизованими квартирами. Очевидно, форма власності на новобудівлі та інших будинків буде різною.

Слід також встановити, що подальше користування муніципальним житлом має здійснюватися на принципах колективної або спільної форми. При цьому така форма користування, як піднайма (задача житла у наймача, а власника, а піднайма), має бути законодавчо заборонена.

Утримання житлового фонду, незалежно від форм власності, повинно відповідати вимогам єдиного правил користування і санітарно-технічних будинків і окремих будинків території, а єдиного за їх виконаннями повин-

НИНІШНЯ СИСТЕМА ОДЕРЖАННЯ ДЕРЖАВНИХ КВАРТИР, ЇХ ОБСЛУГОВУВАННЯ І РЕМОНТУ, ЗВИТКОВА ДЛЯ ДЕРЖАВИ, І ЗРІВНЯЛНА КВАРТИРА ПОРОДЖУЮТЬ У НАСЕЛЕННІ УТРИМАНСЬКЕ СТАВЛЕННЯ ДО ЖИТЛА, А ЦЕ НЕ СПРІЯЄ ЙОГО НОРМАЛЬНОМУ ДОГЛЯДУ І ЗБЕРЕЖЕННЮ. ВСЕ ЦЕ СВИДЧИТЬ ПРО ТЕ, ЩО ПОПЕРЕДНІМИ МЕТОДАМИ РОЗВ'ЯЗАТИ ЖИТЛОВУ ПРОБЛЕМУ НЕМОЖЛИВО.

СУБМАРИНИ ТУТ НЕ ХОДЯТЬ

[Записаними.
Початок на 1-й сторінці].

Що ж воно за місто таке?
А ви сідайте на Центральному, столичному автовокзалі на автобус із написом «Славутич» — і за чотири години будете там, і переконаєтесь, що все так і є, як написано.

Окراین! Окراین!

Місто інтернаціональне! Так. Ось цей квартал будували литовці, той — естонці, той — інші, і так далі. Та й жовту працюють тут люди з усього Союзу. З'їздили, злетілися, бо квартири тут дають швидко, навіть розкішні. І поставники дуже хороші, як для України — то й взагалі непередоподібно хороше. Пряміром, у Севастополі вже давно немає наливного. Бажаючим вино з діжми на вулиці, а тут воно, будь ласка, — дешевше грівів.

Гривби у навіщості лісі збирати не можна, однак.

Бо місто поставлено на радіоантени півні.

Погодинки. П' відомо — на заїжджі атомні субмарини заїздили, а — аварії на ЧАЕС.

А саме місто крива на та й створене, щоб обслуговувати ЧАЕС. І воно її обслуговує. Поки що це єдина професійна місто. А поза тим — гримлять вежі, народжуються й ростуть діти. Коли виростуть — можливо, захочуть робити щось інше, не їдучи з рідного міста нікуди. Але це буде не сьогодні. Хоч бачили, варто думати про це сьогодні, бо завтра — пізно.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Фот.
Олександра КЛИМЕНКА.

ПРО ЧЕСКЕ ставлення кубинців до Ідеала, які воки сповідають, сацать і такі багати. Як не намагаються США ізолювати Кубу, а панамериканські спортивні ігри, на які з'їждяться спортсмени з усього континенту, відбуваються в серії саме на Кубі. Для цього ніякої енергії будуть потрібні стадіони, інші споруди, набірники ситкового з'їзду фаваді Гагані. І будуться поряд зі столицею панамериканське селіще. Премрасідає, п'ятиповерховий будинок різні і гарні. Роботи тривають удець і аючі, у будні й у вихідні. В будинках, як у нас би сказали, квартири поліщеного плакування. Мк ходили, бачили. Хто ж буде жити в цих будинках, у цих квартирах після завершення пор? Урадовані? Торговельно-розподільні начальники? Військові чини? Ну, як там у нас заведено: діти сім'ї передових робітників і дівчат, і сестри сімей партійних, радянських та інших правля-

ють житло. Для себе. Відправив на будівництво два з половиною роки — одержувати квартиру. Причому працювати треба добре: мікробригада сама вирішує, хто в першу чергу одержить квартиру, хто — в останню. Місце на попередній роботі зберігається. А хочеш — можеш і після двох з половиною років залишатися на будівництві.

А для тих, хто життя потребує, але не має здоров'я щоб працювати на будові, мікробригада виділяють 20 відсотків побудованих квартир.

У нас теж застосовуються подібні методи вирішення житлової проблеми. І тут нам наче і вчитися нічому. А все ж є. У мікрорайоні, де ми були, заведено перші п'ять п'ятиповерхових будинків. Має бути ще одинадцять. А ось 22 двоповерхові будинки для сімейних лікарів уже готові, задані. Ка першому поверсі лікар і медична сестра ведуть прийом, на другому навітряні їх сімей, і дитячий садок тут уже задовно, і школи. Не на потім со-

— Сталяться тут до нас тих постраждалих дітей і асоціопроектів, і з великою любов'ю.

Образ Куби останнім часом є деформований і в радянській пресі. От ми вже, чоловік, мудрий, заглядаємо Заходу у рот — яку істину він нам проголосить, а кубинці ще заглядають. Не так давно, відповідаючи на запитання мексиканського тижневика «Сосмре» про те, чи можлива на Кубі перебування Фіделя Кастро сказав:

— Нема потреби копіювати те, що вже зроблено в Радянському Союзі. І поважимо високу ціну радянських людей, однак СРСР — багатонаціональна держава, з якої відбуваються відмінні історичні процеси. Ка Кубі, зокрема, після революції не існувало таких явищ, як сталізм, культ особи, зловживання аладою, примусова колективізація...

І це такі правда. Нюдноті пам'ятника Фіделя на Кубі не зустрілися. Не було й перейменування міст і селіщ на честь діячів революції (у нас, Санта Марія (Свята Марія) — то вона й тепер зветься Санта-Марія, Санта-Крус і Санта-Хрест) — то які і сьогодні Санта-Крус. Ось вам і ортодокс! Ну, а тут, що пробуває зловживання владою, довелося постати перед судом.

Та найбільше нас зацікавило становище кубинського селянина. Як же так, не було примусової колективізації в ім'я вищих Ідеалів? Невже ми не навчали? А такі ж не було і нема.

НА КУБІ до революції селянства як класу не існувало. Земельні угіддя належали приватним латифундистам. А на них працювали каймані робітники, батраки, що власності не мали. І десь менше третини земель обробляли орендарі, які брали землю у тих же латифундистів. Тож після революції колони крупні латифундисти перетворилися у державні господарства. А колоній орендарі мали вільний вибір: або об'єднуватися у кооператив, або працювати

на раніше оректованій землі, як на своїй власній. Втім, без «як». Вона стала власністю селянина. Єдине, чого він не може, — продати її іншому одноосібнику. А може продати лише державі чи кооперативу або сам будинок вступити до останнього. І що ж вийшло? Десь 30 відсотків землі було у таких орендарів-фермерів. Нині структура така: 22 відсотки всієї оброблюваної землі Куби — власність кооперативів, 8 відсотків — у власності селян-фермерів, а решта — колоній латифундистів, які стали державними підприємствами.

Ось тобі й маєш! 8 відсотків землі у селян, у приватній власності. І кітху їх не примусує «колективізуватися». Не знаємо, як для когось, а для нас це було справжнім адритти. Як же все-таки стереотипне уявлення чиям про Кубу. Думалося, у них там все завоюється, внає це більшою мірою, ніж у нас.

А тут читаємо в одній з мініюторних промов Фіделя Кастро:

— Ми любимо наших селян, як дорікаємо їм за те, що у них є приватна власність, ми ставимося до них з повагою, тому що вони є частиною нашої історії...

Ось так. Подумайте, що ми мали б сьогодні на Україні, якщо хоча б тих же 8 відсотків орної землі і пасовищ були у власності селян? Мабуть, і цілі, і вибір на ринку були б іншими.

А як почуває себе кубинський селянин-фермер? Як йому ведеться? Що конкретно дає йому держава і що він дає їй? Чи задоволений своїм становищем, чи хотів би щось змінити? Щоб відповісти на ці запитання, ми взяли та й поїхали, як назує кубинці, у «поле». Розповідає про ту поділку — а наступний кореспондент.

(Далі буде)

Ігор ГРУШКО,
Сергій ПАРВЕНКО.

На фото: панамериканське селіще у Гагані, ельський пейзаж.

ПРО КУБУ, І НЕ ТІЛЬКИ

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ ТРЕТЯ

ніків. Тут — ні. Квартири у цьому чудовому селіщі не беруть ознаку одержати виключно ті, хто сьогодні це селіще будує. І ті робітники, що мають йому будувати, знайдуться, асн річ, і інтерес до роботи. Знайдуться й аспра у справедливості органів влади.

Є й це один цікавий момент у розв'язанні житлової проблеми. Цікавий для нас, щоб повчитися.

Ми — в одній з муніципальних Гагані. Тут два роки тому зробили переоблік всіх, хто потребує поліпшення житлових умов. І ціх людей утворили мікробригади. В середньому по 33 чоловіки в кожній. Пробілиші люди відповідні назначення і буду-

ОСЬ ЧОМУ й батьки наших дітей, з якими доводилося розмовляти, у захваті від рівня кубинської медицини. Робітники хлібозаводу з Кародичького району Житомирської області Гвіна Славченко відзначав тут те, що її сама поважає тут те, що її сама поважає тут те, що її сама поважає тут

батьки двох хлопчиків із Ніни-са зустріли впритвоках у результаті передачі спикного мозку сини. Замідуочи

хімлабораторією з Горілаки Людмила Павленко задовольною, яку одержав її хворий на лейкоз. А Ольга Голанчук з Новгород-Вознесенського переконалася, що її дитина позбулася пухлини на руці, яка виникла тому, що якась із славних наших медсестер не так поставила дитячий крапельничок. Операції алома нічого не дали. Тут же лікарі, переглянувши знімки (та які ж чіткі — усе видно), заповіли: прооперувати як наслідок все буде гаразд. У наших блокнотах — десятки імен батьків і дітей — всіх згадуємо. Тому краще наведемо слова Ніни Іванівни Мойсєєвої, педагога з Норостені, яка тут, у померському таборі імені Хосе Марти, очолювала школу для наших дітей з ювотия минулого року до нинішнього літа.

(Продовження. Початок дивіться у номерах 120 і 121 «Голосу України»)

Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки

ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА

Освіта — основа духовного, соціального, економічного, культурного розвитку суспільства і держави.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу народу, забезпечення народному господарству кваліфікованими працівниками, спеціалістами.

Українська РСР відповідає цій Декларації про державний суверенітет України є самостійною у вирішенні питань освіти, науки, культури та інших сфер духовного життя республіки.

Освіта в Українській РСР ґрунтується на засадах гуманізму, демократії, національної самодостатності, взаємоповаги між націями і народами.

Українська РСР визнає освіту пріоритетною сферою соціально-економічного, духовного і культурного розвитку суспільства.

Розділ I.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Законодавство Української РСР про освіту
Законодавство Української РСР про освіту базується на Конституції Української РСР і складається з цього Закону, інших актів законодавства Української РСР, що прийняті відповідно до нього.

Стаття 2. Завдання законодавства Української РСР про освіту

Завданням законодавства Української РСР про освіту є регулювання суспільних відносин в галузі виховання, навчання, професійної, наукової підготовки громадян Української РСР.

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

1. Внести в дію Закон Української РСР «Про освіту» з дня його опублікування, а частину третю статті 11 і статтю 36 — з 1 січня 1991 року; статті 18 і 19 — з 1 вересня 1991 року; статтю 12, частину п'яту статті 48 у питанні нових умов оплати праці учителів непедагогічних училищ, частину першу статті 57 у питанні обсягу фінансування наукових досліджень — з 1 січня 1992 року; частину третю статті 27 — з 1 липня 1992 року, статті 24, 36, частину чини, що стосується нових актів законодавства, та нових кваліфікацій і наукових ступенів — з 1 вересня 1992 року; остальні абзаци статті 19, частину 52 — з 1 січня 1993 року.

2. До приведення законодавства Української РСР у відповідність із Конституцією Української РСР «Про освіту» чинні законодавчі та інші нормативні акти Української РСР застосовуються, якщо вони не суперечать цьому Закону.

Стаття 3. Права громадян на освіту

Громадяни Української РСР мають право на освіту незалежно від статі, расової, національної належності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання та інших обставин. Це право забезпечується:

розгалуженою мережею навчально-виховних закладів, заснованих на різних формах власності, наукових установ, закладів підвищення кваліфікації, перепідготовки кадрів;

відкритим характером навчально-виховних закладів, створенням умов для вибору профілю навчання і виховання відповідно до здібностей, інтересів громадян; різноманітними формами навчання: очною, заочною, а також педагогічним патронажем.

Держава здійснює соціальний захист вихованців, учнів, студентів, слухачів, клінічних ординаторів, аспірантів, докторантів незалежно від форм їх навчання і типів навчальних закладів, сприяє здобутку освіти в домашніх умовах.

Для одержання документу про освіту громадянин має право на державну атестацію.

Громадяни інших держав, особи без громадянства здобувають освіту в навчально-виховних закладах Української РСР відповідно до чинного законодавства.

Стаття 4. Державна політика в галузі освіти

Державна політика в галузі освіти ґрунтується на Верховною Радою Української РСР відповідно до Конституції Української РСР і здійснюється органами державного управління.

Стаття 5. Основні принципи освіти

Основними принципами освіти в Українській РСР є:

доступність для кожного громадянина усіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою; рівність умов можливої людини для повної реалізації її здібностей, талантів, всебічного розвитку;

гуманізм, демократизм; пріоритетність загальношкільських духовних цінностей над політичними і класовими інтересами; органічний зв'язок з національною історією, культурою, традиціями;

незалежність державної системи освіти від політичних партій, інших громадських і релігійних організацій;

науковий, світський характер освіти в державних навчально-виховних закладах; інтеграція з наукою і виробництвом, взаємозв'язок з освітою інших країн;

гнучкість і прогностичність системи освіти; єдиність і наступність системи освіти; різноманітність освіти;

відповідність освіти світовому рівню;

посилання державного управління і громадського самоврядування в системі освіти.

Стаття 6. Мова освіти

Мова освіти визначається Законом Української РСР «Про мови в Українській РСР».

Стаття 7. Навчально-виховний процес і громадсько-політична діяльність у закладах освіти

Навчально-виховний процес у державних закладах освіти здійснюється втручанням політичних партій, громадських, релігійних організацій.

Залучення неповнолітніх до участі в політичних актах під час навчально-виховного процесу не допускається.

Належність педагогічного працівника до будь-якої політичної партії, громадської, релігійної організації,

що діють в рамках Конституції Української РСР, не є перешкодою для педагогічної роботи.

Учні, студенти, працівники освіти можуть створювати у навчально-виховних закладах первинні осередки громадсько-політичних організацій, членячи яких вони є.

Стаття 8. Державні навчально-виховні заклади і органи (релігійні організації)

Державні навчально-виховні заклади в Українській РСР відокремлені від церков (релігійних організацій), мають світський характер. Доступ до різних форм освіти надається громадянам незалежно від їх ставлення до релігії.

Стаття 9. Управління освітою і громадське самоврядування в системі освіти

В Українській РСР для управління освітою створюється система органів державного управління і системи органів громадського самоврядування.

Органи державного управління освітою і громадське самоврядування діють у межах повноважень, на основі законодавства та здійснюють ініціативну діяльність, не заборонену законодавством.

Стаття 10. Органи державного управління освітою

Органи державного управління освітою в Українській РСР є:

Міністерство народної освіти Української РСР;

Міністерство вищої освіти Української РСР;

Міністерства і відомства Української РСР, які мають навчально-виховні заклади;

Вища атестаційна комісія Української РСР;

місцеві Ради народних депутатів, виконавчі комітети місцевих Рад, їх відповідні структурні підрозділи.

Стаття 11. Повноваження органів державного управління освітою в Українській РСР

Міністерство народної освіти Української РСР, Міністерство вищої освіти Української РСР є центральними органами державного управління освітою в республіці.

Центральні органи державного управління освітою в Українській РСР, міністерства і відомства, які мають навчально-виховні заклади, беруть участь у виробленні та втіленні життя державної політики в галузі освіти, науки, професійної підготовки кадрів, у визначенні перспектив та напрямів розвитку освіти, а також до її змісту, рівня і обсягу, нормативів, матеріально-технічного, фінансового забезпечення навчально-виховних закладів; здійснюють координацію науково-методичної, контрольної функції та державне Інспектування; забезпечують зв'язок з іншими державами, організаціями, спрямований у практику досягнень науки і передового досвіду.

Центральні органи державного управління освітою разом з міністерствами і відомствами, які мають навчально-виховні заклади, проводять атестацію та акредитацію навчально-виховних закладів республіканського значення, видають їм ліцензії, сертифікати, розробляють умови прийому до навчальних закладів.

Повноваження про навчально-виховні заклади, їх атестацію та акредитацію затверджуються Кабінетом Міністрів Української РСР.

Акти центральних органів державного управління освітою, міністерств і відомств, які мають навчально-виховні заклади, прийняті в межах їх компетенції, є обов'язковими для аналітичних комітетів місцевих Рад народних депутатів, їх відповідників.

(Продовження на 12-й стор.)

Постанова Верховної Ради Української РСР
про порядок введення в дію
Закону Української РСР «Про освіту»

безпечити перебіг і скасування міністерствами та відомствами Української РСР у нормативних актах, що суперечать цьому Закону;

протягом року розробити порядок введення нових кваліфікацій і наукових ступенів та встановити відповідність між діючими кваліфікаціями і науковими ступенями до тих, що вводяться згідно із статтями 36, 37 Закону;

у шестимісячний строк затвердити порядок створення навчально-виховних закладів;

у шестимісячний строк затвердити Положення про атестацію та акредитацію навчально-виховних закладів;

протягом трьох років провести атестацію навчальних

закладів підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів і привести їх структуру у відповідність із Законом;

розробити і прийняти програму розвитку загальної середньої, професійної та вищої освіти в Українській РСР на період до 2005 року, в який визначити шляхи реалізації положень Закону Української РСР «Про освіту»;

5. Визнати таким, що втратив чинність: Закон Української РСР «Про наукову освіту» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1974 р., № 28, ст. 233) та

постанову Верховної Ради Української РСР «Про введення в дію Закону Української РСР про народну освіту» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1974 р., № 28, ст. 234); Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 27 вересня 1974 р. «Про порядок введення в дію Закону Української РСР про народну освіту» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1974 р., № 41, ст. 412); Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 15 травня 1980 р. «Про внесення змін до Закону Української РСР про народну освіту» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1980 р., № 22, ст. 405); Закон Української РСР від 31 жовтня 1980 р. «Про затвердження Указів Президії Верховної Ради Української РСР, якими затверджено до деяких законодавчих актів Української РСР» в частині затвердження названого Указу (Відомості Верховної Ради УРСР, 1980 р., № 46, ст. 900).

Голова Верховної Ради Української РСР

Л. ДРАВЧУК

м. Київ 4 червня 1991 року

.. інші, повноваження, що делегують вищому начальнику закладу відповідно до

26 червня 1991 року. № 122

ПЕДАГОГІЧНО-ОСВІТНІ

(Заключення).
Початок на 11-й, 12-й,
13-й стор.)

Стаття 49. Заняття педагогічною діяльністю

Педагогічною діяльністю можуть займатися особи з високими моральними якостями, які мають відпопарту освіту, у певних випадках — професійну практичну підготовку, фізичний стан яких дозволяє виконувати обов'язки педагогічного працівника.

Педагогічні працівники приймаються на роботу за трудовими договорами, контрактами. Прийняття на роботу педагогічних працівників може здійснюватися на конкурсній основі.

Педагогічні працівники атестуються. За результатами атестації визначаються відповідність працівника зайнятій посаді, рівень його кваліфікації, категорії. Рішення атестаційної комісії є також підставою для звільнення його з роботи у порядку, встановленому законодавством.

Стаття 50. Права педагогічних працівників

Педагогічні працівники мають право на: захист професійної честі, гідності; вільний вибір форми, методів, засобів навчання, виявлення педагогічної ініціативи;

індивідуальну педагогічну діяльність; участь у громадському самоврядуванні, виборі керівників навчально-виховних закладів та їх структурних підрозділів, якщо це передбачено статутами цих закладів;

отримання повноцінного оплатного відпустки; пільгове забезпечення житлом у порядку, встановленому законодавством;

одержання натуральної оплати у сільській місцевості на рівні працівників сільського господарства; підвищення кваліфікації, перепідготовку, вільний вибір змісту, програм, форм навчання, організації та умов, які забезпечують підвищення кваліфікації і перепідготовку.

Відволонтери працівники освіти від виконання професійних обов'язків не допускаються, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством.

Стаття 51. Обов'язки педагогічних працівників

Педагогічні працівники зобов'язані: забезпечувати умови для навчання, виховання, умови, студентами, курсантами, слухачами, стажистами, ілчними ординаторами, аспірантами, докторантами; виконувати програми на рівні обов'язкових державних вимог, сприяти розвитку цінностей дітей, учнів, студентів;

мастити пошану і особистий прикладом утверджувати повагу до принципів загальної моралі, правди, справедливості, відданості, патріотизму, гуманізму, доброти, стриманості, працелюбства, пошанування, інших добродітей;

виховувати повагу до батьків, жінок, культурно-національних, духовних, історичних цінностей України, країни походження, державного і соціального устрою, цивілізації, міцних між-національних зв'язків, повагу до людського серцедажності;

готувати до сільського життя в усіх наукозрозуміння, миру, злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;

дотримуватися педагогічної етики, моралі, поважати гідність дитини, учня, студента; захищати дітей, молодів від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, запобігати викраденню ним алкоголю, наркотиків, інших шкідливих зв'язків;

постійно підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну і політичну культуру.

Стаття 52. Гарантії держави педагогічним працівникам

Держава забезпечує педагогічним працівникам: належні умови праці, побуту, відпочинку, медичне обслуговування, підвищення кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років; правовий, соціальний, професійний захист;

безоплатне користування жилою площею з опаленням і освітленням у сільській місцевості, селищах міського типу відповідно до чинного законодавства; компенсації при втраті роботи, у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці; гарантовані законодавством;

виплату пенсій, у тому числі за вислугу років, для учителів та вихователів дошкільних закладів, інших категорій педагогічних працівників відповідно до чинного законодавства;

встановлення середніх ставок і посадових окладів педагогічним працівникам; на рівні не нижчому від середньої зарплатної плати працівників промисловості;

встановлення середніх ставок і посадових окладів викладачам вищої школи на рівні подвійної середньої зарплатної плати працівників промисловості.

У разі захворювання педагогічного працівника, яке унеможливило виконання ним професійних обов'язків і обмежує перебування в установі, учнівському, студентському колективі або тимчасовому переведенні з цих чи інших обставин на іншу роботу, забезпечується виплата йому допомоги в межах зарплати. При хоробрі або калітві допомога виплачується до відновлення працездатності або встановлення інвалідності.

Стаття 53. Заохочення педагогічних працівників

За досягнення високих результатів у навчанні і вихованні педагогічні працівники представляються до нагородження державними нагородами, присвоєння почесних звань, відзначення державними преміями, іменними медаллями, знаками, преміями, грамотами, іншими видами морального та матеріального заохочення.

Стаття 54. Відповідальність батьків за розвиток дитини

Виховання в сім'ї є першоспоною розвитку дитини як особистості. На батьків покладається однакова відповідальність за виховання і розвиток дитини.

Батьки та особи, які їх замінюють, зобов'язані: постійно дати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних здібностей; поважати гідність дитини, виховувати працелюбність, пошану до батьків, міждержавні, міжнародні зв'язки, шанобливе ставлення до Вітчизни, рідної мови, культури, сім'ї, повагу до національних, історичних, культурних цінностей інших народів;

сприяти здобуттю дітьми освіти у загальноосвітніх навчально-виховних закладах або забезпечувати повноцінну домашню освіту в обсязі державних вимог; виховувати повагу до законів, прав, основних свобод людини.

Держава подас батькам і особам, які їх замінюють, допомогу у виконанні ними своїх обов'язків, захищає права сім'ї.

Стаття 55. Права батьків

Батьки або особи, які їх замінюють, мають право: вибирати навчально-виховний заклад для неповнолітньої дити;

обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування в закладах освіти;

звертатися до органів державного управління і громадського самоврядування з питань навчання, виховання дітей;

захистити у відповідних державних, судових органах законні інтереси своїх дітей.

Розділ IV. ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИХ ЗАКЛАДІВ

Стаття 56. Фінансово-господарська діяльність закладів, установ, організацій, підприємств системи освіти

Фінансування державних навчально-виховних закладів, установ і організацій системи освіти здійснюється на нормативній основі за рахунок коштів державного бюджету, коштів місцевих бюджетів, галузевого народного господарства, державних підприємств і організацій, а також додаткових джерел фінансування.

Держава забезпечує бюджетні асигнування на освіту в розмірі не меншому десяти процентів національного доходу, а також валютні асигнування на основну діяльність.

Державні навчально-виховні заклади, установи системи освіти, діяльність яких повністю або частково фінансується з бюджету, коштів галузі, звільнюються від оподаткування прибутку (доходу) без обмеження рівня рентабельності.

Додатковими джерелами фінансування є: кошти, одержані за підготовку, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів, відповідно до укладених договорів;

плата за надання додаткових освітніх послуг;

кошти, одержані за науково-дослідні роботи (послуги) та інші роботи, виконані навчально-виховним закладом на замовлення підприємств, установ, організацій та громадян;

доходи від реалізації продукції навчально-виховних закладів, підприємств, хліва і господарств, від надання в оренду приміщень, споруд, обладнання;

дотації місцевих Рад народних депутатів;

кредити і позички банків; валютні надходження;

добровільні грошові внески, матеріальні цінності, одержані від підприємств, установ, організацій, окремих громадян.

Прибутки (доходи) підприємств, організацій, установ, громадян в частині, що придовуються на розвиток освіти, звільнюються від оподаткування в установленому порядку.

У разі одержання коштів з інших джерел, бюджетні та галузеві асигнування навчально-виховних закладів, установ, організацій системи освіти не зменшуються.

Бюджетні асигнування на освіту та позабюджетні не підлягають вилученню.

Стаття 57. Фінансування наукових досліджень

Фінансування фундаментальних та прикладних наукових досліджень, наукових програм, проектів державного значення у вищих навчальних закладах, науково-дослідних установок системи освіти здійснюється на конкурсній основі в обсязі не меншому десяти процентів на утримання вищої школи.

Фінансування прикладних досліджень, розробок здійснюється на основі ринкових відносин, а результати досліджень реалізуються як товар.

Стаття 58. Матеріально-технічна база навчально-виховних закладів, установ, організацій системи освіти

Матеріально-технічна база навчально-виховних закладів, установ, організацій системи освіти включає будівлі, споруди, землі, комунікації, обладнання, транспортні засоби та інше майно.

Вилучення земель, основних фондів навчально-виховних закладів державного значення проводиться за згодою Верховної Ради України РРР, інших — за згодою місцевих Рад народних депутатів.

Жила площа, збудована за рахунок власних коштів навчально-виховних закладів, не підлягає вилученню.

Потреба державних навчально-виховних закладів, установ, організацій системи освіти для розвитку матеріально-технічної бази задовольняється державою першочергово відповідно до затверджених нормативів.

Розділ V. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТСТВО

Стаття 59. Міжнародне співробітництво навчально-виховних закладів і органів управління освітою

Навчально-виховні заклади, науково-дослідні, інші установи, організації, органи управління освітою мають право укладати угоди про співробітництво, встановлювати прями зв'язки з навчальними закладами, науковими установами зарубіжних країн, міжнародними організаціями, фондами тощо.

Навчально-виховні заклади, науково-дослідні, інші установи, органи управління освітою мають право на зовнішньоекономічну діяльність відповідно до законодавства, здійснювану на основі угод, інших юридичних актів, укладених ними з іноземними юридичними, приватними особами, мати валютний рахунок, створювати спільні підприємства.

Міністерство народної освіти Української РРР, Міністерство вищої освіти Української РРР, міністерства і відомства, які мають навчально-виховні заклади, разом з іншими державними установами, організаціями забезпечують проведення роботи по встановленню еквівалентності атестатів і дипломів, міжнародному визнанню навчальних курсів, кваліфікації, вчених ступенів і звань.

Держава сприяє міжнародному співробітництву навчально-виховних закладів і органів управління освітою, виділяє їм відповідні валютні асигнування, звільняє від сплати мита та митного збору навчальне обладнання та приладдя, які надходять за кордону для навчально-виховних закладів.

Розділ VI. МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ

Стаття 60. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством Української РРР про освіту, то застосовуються правила міжнародного договору.

Розділ VII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОСВІТУ

Стаття 61. Відповідальність за порушення законодавства про освіту

Службові особи і громадяни, які допущали порушення законодавства Української РРР про освіту, несуть відповідальність, установлену законодавством Української РРР.

Розділ VIII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОСВІТУ

Стаття 62. Відповідальність за порушення законодавства про освіту

Голова Верховної Ради Української РРР Л. КРАВЧУК.
м Київ 23 травня 1991 року.

Отже, шановні любителі депутатського та міністерського футболу, сподіваємося, що він нас зацікавить більше, ніж, скажімо, зустріч нинішнього «Дніпро» з «Маталіста», яку демонструватиме телебаччине. Приходьте на затятий і красивий динамічний стадіон. Гарантуємо хороший відпочинок і багато променилих хвилин.

ЛІТОПІСЬ БРАННІЦЬКА.

